

Czym są specjalne potrzeby edukacyjne?

Specjalne potrzeby edukacyjne zakłada się w przypadku dzieci i młodzieży, które są na tyle ograniczone w możliwościach rozwoju i możliwościach uczenia się, że nie mogą być odpowiednio wspierane w klasie bez specjalnej pomocy edukacyjnej.

Aby skutecznie się uczyć, potrzebują specjalnych warunków i indywidualnego wsparcia, które wykraczają poza ogólne środki pedagogiczne.

Specjalne potrzeby edukacyjne można określić w następujących obszarach: nauka, rozwój umysłowy, rozwój emocjonalny i społeczny, rozwój fizyczny i motoryczny, słuch i wzrok.

Czym jest Mobilna Służba ds. Specjalnych Potrzeb Edukacyjnych (MSD)?

Mobilna Służba ds. Specjalnych Potrzeb Edukacyjnych składa się z nauczycieli, którzy posiadają specjalistyczną wiedzę w zakresie diagnozy specjalnych potrzeb edukacyjnych i wsparcia. Sprawdzają oni aktualny poziom nauki i rozwoju Państwa dziecka, istniejące zasoby i zalecają środki wsparcia.

W jaki sposób mogą Państwo w tym uczestniczyć?

Oprócz aktywnego udziału w rozmowach i konsultacjach, mogą Państwo w znacznym stopniu wspomóc proces decyzyjny, przekazując MSD na wczesnym etapie kopie wszystkich dokumentów, którymi dysponują Państwo w tym kontekście. Należą do nich m.in.:

- dokumenty terapeutyczne / medyczne / psychologiczne (np. logopedia, terapia zajęciowa, fizjoterapia, centrum społeczno-pediatryczne, centrum autyzmu)
- zalecenia z badania bilansowego dziecka przed pójściem do szkoły
- specjalistyczne raporty medyczne
- oświadczenie psychologa szkolnego
- dokumentacja dziennej placówki opiekuńczej dla dzieci i ośrodka wczesnego wspomagania rozwoju
- plany rozwoju pedagogicznego

Jeżeli okaże się, że Państwa dziecko ma specjalne potrzeby edukacyjne, należy stworzyć warunki przy projektowaniu przejść, takich jak na przykład między szkołą podstawową a szkołą średnią, aby wsparcie mogło być z powodzeniem kontynuowane. Dlatego powinni Państwo niezwłocznie poinformować szkołę przyjmującą o specjalnych potrzebach edukacyjnych Państwa dziecka i dostarczyć dokumenty, takie jak opinie, plany wsparcia i raporty dotyczące rozwoju.

Będąc w drodze

Informacje dla rodziców dotyczące rozpoznania specjalnych potrzeb edukacyjnych

Drodzy Rodzice, przypuszcza się, że Państwa dziecko ma specjalne potrzeby edukacyjne. To przypuszczenie powinno zostać teraz zweryfikowane. Aby nie stali Państwo przed tą oceną z niepewnością, obawami i pytaniami, chcielibyśmy poinformować Państwa o etapach procesu i ważnych treściach.

Bardzo ważne jest dla nas, aby od samego początku zaangażować Państwa jako eksperta ds. Państwa dziecka. To Państwo znają swoje dziecko i pragną zapewnić mu jak najlepsze możliwości rozwoju. Jako eksperci w dziedzinie wsparcia szkolnego nauczyciele w szkole Państwa dziecka oraz w szkole specjalnej służą radą.

Niniejsza ulotka ma na celu wstępne zapoznanie z najważniejszymi pojęciami i etapami doradztwa oraz procedurą rozpoznania specjalnych potrzeb edukacyjnych.

Wszystkie podstawy prawne dostępne są w Internecie pod adresem www.revosax.sachsen.de:

- Ustawa o szkolnictwie Wolnego Kraju Związkowego Saksonii (SächsSchulG)
- Regulamin szkolny dla szkół specjalnych (SOFs)
- Regulamin szkolny dla szkół podstawowych (SOGs)
- Regulamin szkolny dla szkół ponadgimnazjalnych i wieczorowych (SOOSA)
- Regulamin szkolny dla zespołów szkół (SOGES)
- Regulamin szkolny dla gimnazjów egzamin maturalny (SOGYA)
- Przepis administracyjny wzór specjalne potrzeby edukacyjne i doradztwo (VwV Muster sonderpädagogischer Förderbedarf und Beratung)

Wydawca i redakcja: Landesamt für Schule und Bildung, Reichenhainer Straße 29 a, 09126 Chemnitz, telefon: +49 371 5366-0, e-mail: poststelle@lasub.smk.sachsen.de, www.lasub.smk.sachsen.de

Projekt i skład: September Markenführung GmbH

SONDERPÄDAGOGISCHE DIAGNOSTIK UND FÖRDERUNG

1. Doradztwo¹

Cel

Doradztwo w zakresie potrzeb wsparcia, zasobów i wspierania

Treść

- Rozmowy z osobami zaangażowanymi w rozwój Państwa dziecka
- W razie potrzeby obserwacja dziecka i jego środowiska nauki
- Analiza istniejących orzeczeń³ medycznych², psychologicznych i terapeutycznych

Zaangażowane osoby⁴

- Państwo jako rodzice
- Państwa dziecko
- Nauczyciele (ew. pedagodzy⁵)
- Nauczyciel MSD⁶

Wynik

Nauczyciel MSD⁶ sporządza protokół zawierający wyniki z zaleceniami dotyczącymi

- indywidualnego wsparcia Państwa dziecka w szkole,
- działań pozaszkolnych w gestii rodziców,
- ew. do dalszego doradztwa oraz
- ew. do wszczęcia postępowania w sprawie rozpoznania specjalnych potrzeb edukacyjnych.

Wniosek o wszczęcie postępowania w sprawie rozpoznania specjalnych potrzeb edukacyjnych mogą złożyć Państwo lub szkoła dziecka.

2. Diagnostyka¹

Cel

Określenie potrzeby wsparcia

Treść

Diagnoza specjalnych potrzeb edukacyjnych, np:

- Rozmowy z osobami zaangażowanymi w rozwój Państwa dziecka
- Obserwacja Państwa dziecka i jego środowiska nauki
- Testy
- Analiza istniejących orzeczeń³ medycznych², psychologicznych i terapeutycznych

Zaangażowane osoby⁴

- Państwo jako rodzice
- Państwa dziecko
- Nauczyciele (ew. pedagodzy⁵)
- Nauczyciel MSD⁶

Wynik

Nauczyciel MSD⁶ przygotowuje opinię o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w której

- stwierdza się ewentualne specjalne potrzeby edukacyjne,
- formułowane są zalecenia dotyczące przebiegu edukacji i miejsca nauki,
- znajdują się sugestie dotyczące wsparcia i
- opisane są wymagania dotyczące miejsca edukacji i nauczania.

Otrzymają Państwo kopię opinii.

3. Komisja opiniująca

Cel

Zalecenia dotyczące organizacji wsparcia

Treść

- Objąsnienie opinii i warunków powodzenia wsparcia
- Możliwość zadawania pytań i dyskusji
- Komentarze wszystkich uczestników

Zaangażowane osoby⁴

- Państwo jako rodzice
- Państwa dziecko⁷
- nauczyciele
- ew. dyrekcja szkoły
- nauczyciel MSD⁶

Wynik

Wyniki zapisywane są w protokole.

Jeżeli istnieje specjalna potrzeba edukacyjna, Państwo jako rodzice mogą wybrać między edukacją integracyjną w szkole ogólnodostępnej a intensywnym wsparciem edukacyjnym w szkole specjalnej. O przyjęciu Państwa dziecka decyduje dyrekcja szkoły.

Opinia i protokół zawierający wyniki komisji opiniującej są podstawą do podjęcia decyzji przez Saksoński Urząd ds. Szkół i Edukacji.

4. Wsparcie

Cel

Tworzenie skutecznych procesów rozwoju i uczenia się

Treść

- zorientowane na cel, indywidualne wsparcie
- towarzysząca procesowi (specjalna) diagnostyka edukacyjna
- diagnoza specjalnych potrzeb edukacyjnych i wsparcie

Zaangażowane osoby⁸

- Państwo jako rodzice
- Państwa dziecko
- nauczyciele
- inni specjaliści w dziedzinie edukacji
- nauczyciele ds. specjalnych potrzeb edukacyjnych

Wynik

Potrzeba kształcenia specjalnego zależy od indywidualnego poziomu rozwoju Państwa dziecka i jest na bieżąco weryfikowana. Dlatego w trakcie uczęszczania do szkoły może również zostać zniesiona specjalna potrzeba edukacyjna.

1. Wniosek o poradnictwo MSD⁶, jak również wniosek o rozpoznanie specjalnych potrzeb edukacyjnych może złożyć szkoła lub rodzice.
2. W przypadku uczniów rozpoczynających naukę w szkole uwzględniane są zalecenia z badania bilansowego dziecka przed pójściem do szkoły.
3. Diagnoza medyczna nie uzasadnia automatycznie istnienia specjalnej potrzeby edukacyjnej.
4. W razie potrzeby za zgodą rodziców można zaangażować inne osoby i instytucje.

5. W przypadku dzieci w roku przygotowania do szkoły w poradnictwie i diagnostyce biorą udział specjaliści dziennej placówki opiekuńczej dla dzieci.
6. Mobilna służba ds. specjalnych potrzeb edukacyjnych
7. Udział Państwa dziecka jest wspólną decyzją opartą na indywidualnych aspektach.
8. Można włączyć inne osoby jak również partnerów z sieci pozaszkolnej i partnerów kooperacyjnych.